

Invasie van Lieveheersbeestjes?

door D. Toornstra.

12 oktober 1955 wandelde ik over een afstand van enkele km langs de westelijke zeedijk van de Lauwerszee. Wat mij daarbij opviel, was, behalve een druk vogelleven, het volgende: Op alle voorwerpen, die iets boven het gras van kruin en taluds van de dijk uitstaken, zag ik een groot aantal lieveheersbeestjes. Stenen, aangespoelde stukken hout, de stenen palen van de dijkhekken en de ijzeren spijlen tussen deze palen, overal vond ik een niet te tellen aantal van deze diertjes. Bij het overklimmen van een hek moest ik eerst de opstap schoon vegen om niet twintig of dertig diertjes te verpletteren. Zelfs tegen de door de zon beschenen muur van het sluiswachtershuisje zag ik ze tot een paar meter hoogte van de grond. Vreemd genoeg vond ik er binnendijs maar enkele exemplaren. De diertjes waren over het algemeen weinig beweeglijk, hoewel het een zachte dag met vrij veel zonneschijn was. Er hing 's morgens een lichte mist, die om een uur of tien snel optrok. Wind, zeer matig, uit zuidelijke richtingen.

Ik heb hetzelfde verschijnsel op nog grotere schaal, jaren geleden, opgemerkt aan de zeedijk langs de Wadden tussen de dorpen Marrum en Hallum. Toen trof ik de diertjes bij honderdduizenden vooral in de vloedlijn op het buitentalud, waar een ononderbroken rand van aangespoelde plantenresten, afkomstig van de voor de dijk liggende kwelders en slikken, lag.

Wie kan een verklaring van dit verschijnsel geven? Wat brengt deze diertjes in zulke massa's bijeen juist op de zeedijk, terwijl ze landwaarts in slechts enkele exemplaren voorkomen?

Een merkwaardig nest van de Dwergmuis

(*Micromys minutus* (Pallas)) door B. J. J. R. Walrecht (Biezeling)

Begin sept. 1955 vertelde een collega mij enkele weken voordien een muizenestje te hebben gevonden in een sloot. Twee muisjes kropen er in en uit, de staartjes om de riethalmen geslingerd.

Onmiddellijk dacht ik aan mijn lang gezochte, maar nimmer gevonden dwergmuizennestjes. De uilenballen hadden uitgewezen, dat op enkele km's afstand van mijn woonplaats deze muisjes werden verorberd, dat ze er dus moesten voorkomen, maar ik had geen verblijfplaats kunnen ontdekken.

De door mijn collega aangeduide plek lag veel dichterbij, ± 2 km, zodat we ons onmiddellijk op weg begaven om te onderzoeken of we er nog iets van konden vinden.

Na enkele malen op en neer langs de sloot te hebben gelopen, een echte bramensloot, droog en kennelijk door meerderen bezocht, ontdekten we niet het besproken nestje, maar een ander. Het was als gewoonlijk gemaakt van uiteengerafeld riet, precies een incengedraaide bol van gras met de opening op zij. Het was echter niet opgehangen tussen riethalmen, maar vrij los bevestigd op een braamtak (bladmozaïek), zo los bevestigd, dat bij het doorknippen van het takje het nest er van af rolde. In de buitenste rafellagen waren twee braambladeren mee ingesloten (deel van de bevestiging aan de braamtak).

Wat verderop zagen we een ineengestrengelde rietbos en bevonden, dat ook dit een dwergmuizennest voorstelde. Dit was normaal tussen riethalmen opgehangen, waaronder veel dunne. Toen we de bos eindelijk geheel hadden